U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **M. CH.,** zastoupen JUDr. Janou Ljubičovou, advokátkou se sídlem Nádražní 625, Vlašim, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 12. 2010, č. j. 29 Az 2/2010 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 15. 12. 2010, č. j. 29 Az 2/2010 - 25, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 14. 1. 2010, č. j. OAM-56/ZA-06-ZA12-2009, o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že z informací, které stěžovatel poskytl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany i v průběhu pohovoru nelze v žádném případě vysledovat, že by byl v zemi původu jakkoli politicky činný. Ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu tak nelze aplikovat. Stejně tak nelze vysledovat ani naplnění podmínek ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Nelze také dospět k závěru, že státní orgány země původu by v případě, že by si stěžoval, nevyšly stěžovateli vstříc a nezjednaly nápravu. Sám uvedl, že když si stěžoval a předložil důkazy, dva policisté byli propuštěni. Tím, že se stýkal s lidmi, kteří měli problémy se zákonem, se sám určitým problémům s policií vystavoval. Jak potvrdil, měl možnost nechat se zastoupit advokátem a v případě obžaloby se řádně hájit. Za pronásledování je považováno i jednání soukromých osob, pokud lze prokázat, že stát není schopen či ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Tato podmínka v dané věci naplněna není. Krajský soud se rovněž ztotožnil s odůvodněním rozhodnutí ministerstva v otázce možnosti udělení doplňkové ochrany, kdy ani zde nebyly stěžovatelem naplněny podmínky dle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a namítal, že krajský soud se nezabýval skutečnými

důvody jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které jsou politického charakteru a odpovídají důvodům uvedeným v § 12 zákona o azylu. Stěžovatel byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, neboť byl vydírán, pronásledován a podroben násilnému jednání ze strany policie na Ukrajině, tj. zbit a fyzicky napaden z politických důvodů v roce 1999, 2002, 2004, 2007. Několik policistů bylo za toto jednání odsouzeno, ale další pokračovali tak, že se stěžovatel v roce 2004 ocitl v bezvědomí v nemocnici v městě Chust, kde byl měsíc hospitalizován. Od tohoto napadení obuškem do hlavy má trvalé následky, špatně mluví, koktá, špatně píše a celkově se tímto jeho zdravotní stav značně zhoršil. Z tohoto důvodu má prokazatelně obavy z návratu na Ukrajinu. Obává se pokračování v násilnostech vůči jeho osobě a dalšího vydírání. Mezinárodní ochrany se domáhá z politických důvodů. Za ně považuje to, že byl pro svůj politický postoj fyzicky napaden a že od té doby má značné následky na zdraví. Ukrajina jako stát jeho původu neuchránila jeho základní lidská práva a svobody. Stěžovatel k prokázání, že byl vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 až 14b zákona o azylu a hrozilo by mu při návratu na Ukrajinu skutečné nebezpečí, navrhl výslech svědků, své matky a své sestry.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Kasační stížnost ve věcech azylu může být přijata k věcnému projednání jen tehdy, jestliže přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. K tomu dochází v případě, že důvodem podání kasační stížnosti je *„(...) natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti soudů.“* (Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 41, dostupný na www.nssoud.cz.) Takovým případem může být podle citovaného rozsudku také situace, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, či hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádné důvody, pro které by měla být jeho kasační stížnosti posouzena jako přijatelná. Obava z ohrožení života v zemi původu není ještě sama o sobě důvodem pro udělení azylu v jiné zemi. Ve smyslu ustanovení § 12

zákona o azylu musí být prokázáno, že jde o obavu z pronásledování proto, že žadatel má určité politické přesvědčení, vyznává určitou víru, patří k určité národnosti, rase, určité sociální skupině či pohlaví (srov. rozsudek Vrchního soudu ze dne 20. 11. 2001, č. j. 5 A 707/2000 – 23, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2006, č. j. 4 Azs 46/2005; ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publ. pod č. 1347/2007 Sb. NSS; ze dne 10. 1. 2007, č. j. 6 Azs 80/2006 - 64; ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 81/2006 - 85 a rozsudek ze dne 18. 7. 2007, č. j. 9 Azs 33/2007 - 78, všechny dostupné na www.nssoud.cz). V dané věci však Nejvyšší správní soud příčinnou souvislost mezi tvrzeným jednáním policistů a azylově relevantními důvody neshledal. Odkazuje přitom na svůj rozsudek ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67, dosupný na www.nssoud.cz, ve kterém vyslovil názor, že *„(u)stanovení § 12 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, musí být vykládáno souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod a její celkovou systematikou, a to jednak proto, že má toto ustanovení ústavního pořádku vyšší právní sílu, a jednak proto, že je § 12 písm. a) zákona o azylu promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod, včetně svobody projevu a práva na informace podle jejího čl. 17.“* Ve svých výpovědích stěžovatel za důvod svého pronásledování označil skutečnost, že jeho příbuzní žijící a pracující v zahraničí jej finančně podporovali. Když odmítl policii donášet na své známé a později platit požadované peníze, docházelo k bití a vydírání. Rovněž uvedl, že není členem žádné politické strany či jiné organizace, a ani nikdy nebyl. Tento skutkový stav není sporný. Ve správním řízení ani v řízení před krajským soudem nebyla v žádné míře konstatována jeho nevěrohodnost. Teprve v kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a napaden pro svůj politický postoj. Tato tvrzení však ponechává v obecné rovině a nijak je skutkově nekonkretizuje. Ve světle výše citované judikatury však nelze ani finanční pomoc od příbuzných ze zahraniční, ani odpor policii proti placení peněz považovat za uplatňování politických práv a svobod nebo politický postoj. Z důvodu nespornosti skutkového stavu, a tedy potřeby řešit v posuzované věci výhradně otázku právní, shledává Nejvyšší správní soud nadbytečným navrhovaný důkaz svědeckou výpovědí matky a sestry stěžovatele.

Jak již uvedl Nejvyšší správní soud např. ve svém rozhodnutí ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, www.nssoud.cz, *„obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“* Vyhrožování či útoky ze strany soukromých osob nelze podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 – 36, nebo rozsudek ze dne 27. 2. 2006, č. j. 4 Azs 182/2005 - 60, oba dostupné na www.nssoud.cz). Tak je tomu i v této věci, když podle informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 29. 7. 2009, č. j. 111193/2009-LPTP, která je podkladem správního rozhodnutí, existuje na Ukrajině dostatečný mechanismus ochrany práv jednotlivců, což potvrzuje i stěžovatel, protože jak sám uvedl, když upozornil na protiprávní jednání policistů a poskytl dostatečné důkazy, byli tito policisté propuštěni a odsouzeni. Jeho

ostatní pokusy nebyly úspěšné z důvodu nedostatku důkazů nebo proto, že se bál získaný důkaz, audiozáznam pořízený jeho matkou v roce 2007, použít.

Pokud jde o stěžovatelovo přesvědčení, že výše uvedené skutečnosti jsou důvodem pro udělení alespoň humanitárního azylu, pak Nejvyšší správní soud odkazuje např. na rozsudek ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, publikovaný pod č. 375/2004 Sb. NSS. Udělení humanitárního azylu je výsledkem správního uvážení, a proto podléhá soudnímu přezkumu jen v omezeném rozsahu (srov. § 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ustanovení § 14 bylo do zákona o azylu, který jinak stanoví důvody pro jeho udělení velice přísně a vypočítává je taxativně, vloženo proto, aby v případě nenaplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 tohoto zákona bylo možno zohlednit i skutečnosti obecně vnímané jako pro udělení azylu z humanitárních důvodů obvyklé (např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory). V každém případě se vždy bude jednat o azylový důvod výjimečný. Důvody, které stěžovatel v průběhu správního řízení uváděl, nejsou z hlediska humanitárního natolik mimořádné, aby je bylo možné za zvláštního zřetele hodné považovat.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Kasační stížnost tedy byla shledána nepřijatelnou, a proto byla podle § 104a s. ř. s. odmítnuta.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2011

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu